

ОТНОСНО НЕОБХОДИМОСТТА ОТ МЕТОДОЛОГИЧЕСКА ГРАМОТНОСТ НА ИЗСЛЕДОВАТЕЛЯ В ОБЛАСТТА НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТА

Проф. Кирил Костов, д.п.н.

ЮЗУ “Н. Рилски” Благоевград, тел. 073/ 899-622, Е-mail: kzkostov@yahoo.com

Ключови думи: изследване, научен проблем, тема, теза, хипотеза, обект, предмет, контингент

I. Вместо увод

Преди три години, на научната конференция на катедра ТФВ към НСА „Васил Левски”, изнесох доклад на подобна тематика. Зададените към мен въпроси и интересът с който беше посрещнат този доклад показаха, за кой ли път вече, че повдигнатите в него въпроси, относно методологичната грамотност на изследователя, не само се нуждаят от критичен анализ и от изясняване, но тяхното компетентно решаване е базата и в определен смисъл гаранция за научна коректност и професионално отношение към извършваната изследователска дейност в областта на физическото възпитание и спорта. За какво точно става въпрос?

В сравнително дългогодишната ми вече преподавателска и научно-изследователска работа (извършвана пряко от мен или косвено от мои дипломанти и докторанти), както и в битието ми като член на научните съвети по педагогика и теория и методика на физическото възпитание, доста пъти съм се сблъсквал с най-различни интерпретации (някои от които доста неточни) върху съдържанието, обхвата и взаимовръзката между такива основни методологични понятия в спортно-педагогическите изследвания, като: **научен проблем, теза, хипотеза, обект, предмет, контингент на изследването** и др. Това от своя страна води не само до смущаващи обърквания и погрешни заключения, но често пъти се стига до ситуация в която “...изследването фактически не се е състояло, защото не е постигната неговата крайна цел – получаване на ново знание”¹ за **обекта** на изследването, т.е. формално то се нарича изследване, но по същество не е такова, защото не притежава задължителната характеристика на всяко научно изследване – генериране на **нови идеи** и достигане в крайна сметка до **ново знание за изследвания обект**.

Този, констатиран не само от мен, факт буди известно недоумение, защото в специализираната литература има сравнително достатъчно публикации по въпросната проблематика, в някои от които тя е разгледана в детайли и доста компетентно. Ще спомена само две от тях - “Методология и методи на педагогическите изследвания” от проф. Г. Бижков, и “Лабиринты методологии” от проф. М. Виленский². Независимо от това обаче, за моя изненада, сред спортните педагози (спортолозите) схващанията по тези въпроси са доста различни, за да не кажа противоположни и често погрешни. Основание за това мое твърдение ми дават целенасочените наблюдения по време на защити на дипломни работи и дисертации, както и резултатите от проведеното от мен дългогодишно проучване на този проблем.

II. Методологическа постановка на изследването

❖ Обект, предмет и хипотеза на изследването

Обект: методологията на научното познание като системен подход, отправна точка и важна предпоставка за успеха на едно научно изследване

Предмет: методологическите характеристики (компоненти) на изследването; методологичната грамотност на изследователя

Хипотеза: Допускаме, че научната стойност, коректност и достоверни резултати на едно изследване ще бъдат гарантирани само при положение, че то се реализира при ясна и точно определена методологическа база (постановка).

❖ Цел и методика на изследването:

Цел: Да се внесе яснота относно използването, съдържанието и обхвата на някои основни, за всяко педагогическо изследване, понятия, като: **научен проблем и концепция, теза и хипотеза, обект, предмет и**

¹ Виленский, М.Я., Лабиринты методологии, сп. «ТПФК», 1996, кн. 7, стр. 40-41

² Бижков Г. Методология и методи на педагогическите изследвания”, АСКОНИ – ИЗДАТ, С., 1995 ; Виленский, М.Я., Лабиринты методологии, сп. «ТПФК», 1996, кн. 7

субект (контингент) на изследването. Да се обоснове научната значимост и необходимостта от по-прецизното им използване в научно-изследователската работа.

Методика: Основният изследователски подход в нашата работа беше свързан с библиографско проучване на автореферати на дисертационни трудове за последните 35-40 години, с контент-анализа и с провеждане на **интервю-беседи** с хабилитирани преподаватели и научни работници със сравнително дългогодишен научно-изследователски стаж. Проведохме също така и целенасочени наблюдения в тази посока по време на защити на дипломни работи и дисертационни трудове.

III. Анализ на резултатите

Най-общо може да се каже, че по самата си същност науката е "...сфера на изследователска дейност, насочена към производството на нови знания за природата, обществото и човека"³. И да се допълни: **науката е система от знания, факти и доказателства. Тя е специфичен (причинно-следствен) начин на мислене.**

Съвсем очевидно е, че **изследователската същност** е най-характерният белег на всяка истинска наука. Тя е и основният двигател за нейното развитие. От една страна изследователската работа е подчертано **творчески процес** и като такъв тя трудно може да се вкара в строго определени рамки и правила. Това не е и необходимо. От друга страна обаче, що се отнася до някои принципни изисквания и доказали се във времето целесъобразни правила за реализирането на този творчески процес, с оглед коректност и достоверност на получените резултати, трябва да отбележим, че **всяко сериозно научно изследване трябва да отговаря на общоприетите изисквания във формално-структурен и в съдържателен аспект. Става въпрос да е налице необходимата яснота относно научния проблем, който ще се изследва, както и ясно поставени тема, цел, задачи, предмет и обект на конкретното научно изследване.** Или с други думи казано, ясно и точно да бъдат определени следните негови характеристики (елементи) – **научен проблем (теза), концепция, работна хипотеза, обект, предмет, цел и задачи на изследването.** Този акт е необходима предпоставка за гарантиране на научна значимост, достоверност и целесъобразност на подсказаните идеи, ясна постановка на изследването, значими за теорията и практиката резултати и изводи.

❖ Концепция на изследването

Няма спор, че всяко проучване с научно-изследователски характер трябва да има своя **концепция** в която да е очертан добре **научният проблем**, да се определи съвсем ясно и точно **темата** на изследването, **целта** и неговите основни **задачи**. Всичко това обаче, трябва да се свърже с лансирането на определена научна **теза** (предимно в теоретичните изследвания) или **хипотеза** (основно в експерименталните изследвания), както и с ясно и точно определяне на **обекта и предмета** на изследването.

Имайки предвид казаното до тук анализирахме съдържанието на 112 автореферата в тази насока (по отношение наличието и правилно определяне на въпросните елементи на едно научно изследване), като резултатите сме представили в таблица № 1.

Табл.1.

Концепция		Теза, хипотеза				Обект на изследването			
От 112 бр. наличие в 21		От 112 бр. наличие в 53				От 112 бр. наличие в 74			
Правилно		Правилно		Неправилно		Правилно		Неправилно	
бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%
21	18,7	18	34,0	35	66,0	9	12,2	65	87,8

Табл. 1- продължение

Предмет на изследването				Цел и задачи на изследването			
От 112 бр. наличие в 92				От 112 бр. наличие в 112			
Правилно		Неправилно		Правилно		Неправилно	
бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%
38	41,3	54	58,7	84	75,0	28	25,0

Според Г. Бижков (1995) концепцията на едно педагогическо изследване изпълнява три основни функции: а/ чрез нейното разработване авторът или авторският колектив изясняват своите изходни теоретически схващания и позиции във връзка със съответния проблем; б/ разработва се методиката и се определят методите на предстоящото изследване; в/ планират се необходимите за изследването организационно-технически дейности и мероприятия⁴.

От всички 112 автореферата, само в 21 (18,73%) от тях констатирахме сравнително добре (по горните критерии) разработена концепция на изследването, която да включва и нейната задължителна част (подточка

³ Философски речник, С.,1992

⁴Бижков Г. Методология и методи на педагогическите изследвания”, АСКОНИ – ИЗДАТ, С., 1995, стр. 102

/а/ - авторът да изясни своите изходни теоретически схващания и позиции във връзка със съответния проблем, който изследва). В останалите случаи имаше само, къде по-добре, къде по-лошо, разработени другите два компонента на концепцията – подточка (б) и (в). **С други думи в спортно-педагогическите изследвания все още не се е наложила традицията (изискването) да се търси една научно издържана и пълно разработена концепция, особено що се отнася до нейната методологическа част⁵ (научен проблем, обекти предмет на изследването, цел и задачи, научни въпроси и хипотези, основни работни понятия).** Що се отнася до методическата част тук нещата изглеждат сравнително по-добре, защото без “... разработването на план, осигуряването на инструментариум, формиране на извадка, определяне на критериите и показателите на изследването, календарен план за отделните етапи”⁶ просто няма как да се реализира на практика самото изследване. Тук не става въпрос за това, дали тази методическа част е правилно разработена, а затова дали въобще присъства, като структурен и съдържателен компонент на конкретното изследване.

❖ **Теза и хипотеза на изследването**

По отношение наличието на ясно формулирана научна теза или работна хипотеза на провежданите изследвания, резултатите от нашето проучване показват, че от всичките 112 проверени автореферати (изследвания) само в 53 от тях (47,3 %) имаше формулирани **тези** или работни **хипотези**, като само в 18 от тези 53 (34,0%) те бяха формулирани сравнително добре и конкретно. Но се срещаха и формулировки от рода “хипотезата на изследването ни се основава на следните предположения”⁷ (?) и др. подобни, без ясно и точно да се формулира какво точно се очаква като основен и най-важен резултат (резултати) от изследването. Известният руски физиолог-изследовател Иван Петрович Павлов казва “Една хипотеза е повече от едно откритие, но трябва да се добави – една добра хипотеза”⁸.

Формулировката на хипотезата на едно педагогическо изследване може да стане на основата на различни източници: най-напред на основата на общата представа за проблема, предмета и обекта на изследването, а също така, както посочва Г. Андреева (цит. по Г. Бижков, 1995), на основата на здравия смисъл, не без помощта и на интуицията. Една “добра” хипотеза не трябва да съдържа понятия, които не са уточнени и емпирически не са интерпретирани; не трябва да включва достатъчно много ограничения и допускания. Тя трябва да бъде **проверима** с помощта на наличната техника, т.е. изследователят трябва да бъде в състояние да разработи такива процедури, които биха му позволили да улови, да дефинира, да измери именно самите тези връзки и отношения, за които има предположения в хипотезата”⁹. Практиката на научните изследвания е показала, че работната хипотеза е много важно звено в началния или подготвителния етап на педагогическото изследване и е основа на неговото разгръщане в емпирични и теоретични проблеми.¹⁰ **Същевременно изследване, без хипотеза или с неясно формулирана такава, се лута в безпътица, неориентирано е и е малко вероятно да достигне до добри научни резултати.**

❖ **Обект и предмет на изследването**

Изненадващо обърквачи и разнопосочни са тълкованията и формулировките по отношение на **обекта и предмета** на провежданите изследвания в проучваните от нас автореферати. От направената справка установихме (табл.1) смущаващия факт, че от 112 автореферата само в 74 се говори за „обект” и в 92 за „предмет” на изследването, като обекта е определен правилно, и с необходимата конкретност, само в 9 случая (!?) или 12,2%, а предмета в 38 (41,3%)?

Няма съмнение, че ясното и точно определяне и разграничаване, както на обекта, така също и на предмета на изследването, а също така и непосредствената взаимовръзка между тях, е в основата на **правилното целеполагане** и има пряко отношение към неговия успех. Независимо от измамната лекота на подобно решение много често в педагогическите изследвания този въпрос се подценява неоснователно, което е и една от причините до края да не се разбере, кое е изследваното явление и какво точно от него се изследва. Затова и «...определянето на **обекта на изследването** не е просто формална, а съществена, съдържателна научна акция, която е призвана да ориентира изследователя при определянето конкретния предмет на изследването. От своя страна **предметът на изследването** не е просто само страна или част от обекта, а такава страна, чрез която трябва да бъде видян и анализиран обекта, която служи за «входна врата» в обекта.»¹¹.

Най-общо от философска гледна точка в понятието „**Обект**” (лат. obiectum) се разбира „съществуващ във от субекта (човека), независимо от нашето съзнание -**външен свят**”. **В педагогическото изследване „обект”** е тази част от обективната реалност, която на даден етап става предмет (активна страна на обекта) на практическа и теоретическа изследователска дейност с цел получаване на **ново знание** за изследваното

⁵ Според Г. Бижков всяка концепция на едно научно педагогическо изследване трябва да има ясно обособени две части - **методологическа и методическа**

⁶ Бижков Г. *Методология и методи на педагогическите изследвания*, АСКОНИ – ИЗДАТ, С., 1995, стр. 102

⁷ Хипотеза в превод означава предположение

⁸ Цит. по проф. Р. Петров

⁹ За подробности вж. Г. Бижков, *Методология и методи на педагогическите изследвания*, АСКОНИ – ИЗДАТ, С., 1995, стр. 113.

¹⁰ Десев, Л. *Речник по психология, “Булгарика”, С., 1999 г., стр. 671*

¹¹ Виленский, М., *Лабиринты методологии, «Теория и практика физической культуры», 1996, кн. 7, стр. 41*

явление или процес. С други думи, **предмет** на изследването може да бъде **отделна част от обекта или целия обект, по времето когато се извършват различни изследователски процедури и действия с цел получаване на ново знание за обекта, т.е. „предметът на изследването“** е тази част от „обекта“, която е пряко свързана с процеса на конкретното изследване и анализ.

От казаното става ясно, че предметът на изследването трябва да бъде свързан с обекта по такъв начин, че винаги да носи **ново знание** за него. Да изследва непознати или по-малко познати негови страни, свойства и отношения. Това от една страна може да стане чрез теоретични (аналитико-мисловни) усилия (действия), а от друга, чрез практически изследвания. И едните и другите трябва да послужат като база за разкриване на закономерностите на които е подчинен обекта и по които той се развива, при дадени условия и обстоятелства. В крайна сметка можем да обобщим, че предметът на едно изследване трябва да отразява по същество «...изучаваната в момента научна същност на обекта»¹².

Като груба **методологическа грешка** може да бъде определен подходът при който за обект на изследването се определя субекта (контингента) с който се реализира изследването. Например, неправилно е при тема «Изследване върху защитната игра при висококвалифицирани баскетболисти»¹³ да се определя, че обект на изследването са «мъжките баскетболни отбори.....», като е съвсем очевидно, че това е контингент с който се реализира изследването, докато **обект** на изследването е именно «**защитната игра**» в баскетбола прилагана от тези отбори. В случая като **предмет** на изследването може да бъде посочено «**изследването на отделните фактори и компоненти на защитната игра**» и т.н.

В тази посока е и допусканата грешка в много изследвания за обект да се определя контингентът изследвани ученици, спортисти, лица и т.н.(?) Съвсем очевидно е, че по такъв начин определен обектът на изследването е представен (назован) много общо, което затруднява и самия изследовател, какво точно изследва от този «широко определен обект» и много често в такива случаи са стига до методологическо объркване и неясно поставяне на научния проблем. Защото в случая неправилно за обект на конкретното изследване се определя субектът на това изследване, който субект може да бъде изследван в много направления, т.е. обект на изследване могат да бъдат различни страни (проблеми) от битието на въпросния субект.

По този повод М Виленский (1996) посочва, че «... педагогическата действителност е безкрайно разнообразна, а изследователят е длъжен да получи някои конкретни крайни резултати от научното търсене. Ако той не отдели в този обект, върху който е насочено неговото внимание, **главния ключов аспект или връзка**, той може да “разлее мислите си по клоните дървото”¹⁴ и да пропусне ствола, който държи клоните. Като резултат от всичко това в крайна сметка **няма** да се стигне до генериране на **ново знание за обекта**, а ще се преповтарят известни вече за него, факти.

Типичен пример за несполучливо определяне за обект на изследването да бъдат: “учениците от начална училищна възраст” и “теорията и методиката на физическото възпитание” (в случая са определени даже два обекта), при тема на изследването “Оптимизиране развитието на учениците в условията на училищното физическо възпитание”. В случая е очевидно и логично, че обект на това изследване е **развитието като процес**, а субекта (контингента) – това вече са учениците, в случая от начална училищна възраст. Естествено, че най-близка и пряка връзка между обекта и предмета може да се осъществи, ако за предмет на изследването в случая се определи “изследването на различните компоненти, фактори, условия на развитието и т.н. Докато да определиш за обект на изследването “теорията и методиката на физическото възпитание”, а за предмет развитието като цяло, в така декларираната тема на изследването, е прекалено общо и в крайна сметка, меко казано, неточно.

Все в тази връзка е уместно да се подчертае, че взаимовръзката между обект и предмет на едно изследване може да се реализира на различни равнища (нива) – по-общи или по-конкретни, но е логично и научно обосновано между тях да има **пряка връзка на съподчиненост**, т.е. получените резултати, чрез предмета на изследване, да обслужват пряко обекта, а не опосредствено, чрез други страни (подобекти) в изследвания проблем (научна област).

В зависимост от поставената цел и задачи и от отправната гледна точка на изследването в едни случаи един обект на изследването може да се яви като предмет на друго по общо изследване. Например при тема «Управление на двигателната активност на ученици от начална училищна възраст в системата на училищното физическо възпитание» е логично **за обект** на изследването да бъде определена «двигателната активност», а за **предмет** (активната страна на обекта) изследването да бъдат **механизмите за нейното управление**, които трябва да бъдат проучени, установени, изследвани. Докато при тема «Оптимизиране системата на училищно физическо възпитание», явно, че обектът е именно системата на физическо възпитание, а в ролята на предмет

¹² Колев,Й., Преходът към училищния живот в историята на педагогиката, автореф. на дис.,С., 2001, стр.12

¹³ Посочената тема, както и последващите примерни теми в изследването, са почерпени от реално състояли се изследвания (дисертации), само че от колегиални съображения, заглавията на някои от тях не са цитирани “едно към едно” а са леко видоизменени, като е запазен смисълът и логиката на отделните формулировки.

¹⁴ Виленский,М., Лабиринты методологии, «Теория и практика физической культуры», 1996, кн. 7,стр. 40

може да бъде «двигателната активност на учениците в тази система». Но явно тук и самото заглавие (темата) е формулирано неправилно, за което ще стане въпрос по-нататък в статията.

❖ **Тема, цел и задачи на изследването**

➤ **Формулировката на темата:**

Правилното формулиране на темата е от особено значение за всяко изследване. За съжаление и за учудване много често този важен въпрос се подценява неоснователно. Заглавието е първото нещо с което се среща читателя и то ориентира в каква посока трябва да бъдат неговите очаквания. Затова темата на първо място трябва да подсказва **какво** ще се изследва (**предмет** на изследването), **какъв проблем**, на чия научна област принадлежи това изследване (**обект** на изследването) с **кого** ще се изследва (**контингентът** на изследването). Логично е в заглавието на темата да се включи предметът и обектът на изследването, докато за контингента не винаги това се налага. Заглавието не трябва да бъде прекалено лаконично или объркващо дълго. Досегашният опит във формулирането на заглавие на определен научен труд подсказва, че оптималният вариант за броя на думите в едно заглавие е 5-6 до 8-9 думи.

➤ **Примери за правилно формулирана тема:**

- „Теоретични и приложни основи на специализираното разнообразие в спорта”
- „Структурно-функционални модели на двигателната координация в спорта”
- «Преходът към училищен живот в историята на педагогиката»
- „Интегративност и функции на физическото възпитание в началното училище”
- „Състояние и структура на физическа годност на 7-10 годишни ученици.
- „Ритмични характеристики и особености на музикалните способности на 7-10 годишни ученици

➤ **Примери за неправилно формулирана тема:**

- Оптимизиране на системата за предучилищно възпитание в мултиетническа среда” (?)
- ✓ “Усъвършенстване на обучението по физическо възпитание при ученици от начален курс” (?)
- ✓ “Изследване на физическата подготовка на ученици ” (?)
- ✓ “Модел за организирани и самостоятелни занимания с физическо възпитание и спорт на ученици, обучавани в мултиетническа среда и с понижени физически възможности и намалена дееспособност” (?)
- ✓ Методики за оптимизиране на обучението в баскетболната техника във основа на подобрени и комплексно въздействащи двигателни кондиционни и координационни способности при 10-11 годишни баскетболисти (???)

От посочените примери за неправилно формулирани заглавия на проведените изследвания се вижда очевидното безсмислие на подобни заглавия, защото са неопределени, неточни и с неясен предмет на изследването (!). Последните два примера за неправилно формулирани заглавия, освен с неясната си формулировка, смущават и с „потока” от думи, включени в тях (над 15 думи ?). Очевидно е, че в едно заглавие не може и не трябва да се каже всичко за проведеното изследване, а да се подсказва само неговия **предмет и обект** и то по-възможност най-лаконино.

Когато искаме да оптимизираме и да усъвършенстваме някъкъв процес, система, структура и т.н. това е достойна за уважение наша цел и стремеж, но какво изследваме, за да постигнем тази цел, т.е., кой е предметът на провежданото изследване? Няма спор, че оптимизирането, усъвършенстването и др. подобни (общии) формулировки са крайни цели на почти всички изследвания, иначе те биха били безпредметни, но такива общи формулировки не казват почти нищо за конкретното изследване и нямат място в неговото заглавие, освен ако не се изследва самият процес на „оптимизиране” и на „усъвършенстване”, но това вече е „друга тема”.

➤ **Цел и задачи на изследването:**

Що се отнася до целите и задачите на едно изследване направените от нас констатации от проверените автореферати показват, че тук нещата изглеждат по-ясни, независимо, че в някои случаи се определят прекалено много (8-9 и повече) и излишно раздробени задачи. Това не само дезориентира изследователя относно неговите основни очаквания от провежданата изследователска работа, но което е и по-важно - замъглява реалния научен принос на изследването. Недопустимо е в едно конкретно изследване да се срещат също така и формулировки на задачи от рода на: „**Да се направят препоръки за теорията и практиката**” (???) , което, ако не говори за смущаваща некомпетентност, може да събуди само една снизходителна усмивка и съжаление към изследователя.

В заключение, от направените по-горе разсъждения и критичен анализ на статуквото, може да се резюмира следното:

1. Предпоставките за успех в провеждането на едно научно изследване са многобройни. Една от тях е неговата ясна теоретико-методологическа постановка. В последните 30-40 години от развитието на спортно-педагогическата наука има положителна тенденция на развитие и научно израстване в тази посока. Все още обаче се нуждаят от прецизиране някои научно-методологически характеристики на провежданите изследвания. В тази връзка, в спортно-педагогическите изследвания е необходимо по-ясно и логически издържано да се обосновават изследваните проблеми по отношение най-вече на изработването и формулирането на една научно-обоснована концепция, особено що се отнася до нейната методологическа част

– научен проблем, обект и предмет на изследването, цел и задачи, научни въпроси и хипотези, основни работни понятия и др.

2. Понятието «обект на изследването» е по-общо в сравнение с понятието «предмет на изследването». Предметът винаги е по-конкретен и изследва дадена страна (страни) на обекта, т.е. «предметът на едно изследване трябва да отразява по същество «изучаваната в момента от конкретното изследване научна същност на обекта». Той трябва да бъде свързан с обекта по такъв начин, че винаги да носи **ново знание** за него и да е в пряка съподчиненост на обекта при задължителната взаимовръзка между тях.

3. По-качествено и научно издържано би изглеждало всяко спортно-педагогическо изследване, ако по-прецизно се борави с използваните фундаментални методологически понятия, като: концепция, теза и хипотеза, обект, предмет, субект и контингент на изследването, за които, надяваме се дадохме, макар и лаконична, но ясна и достатъчна информация в настоящата публикация.

Литература:

1. Бижков Г. Методология и методи на педагогическите изследвания”, АСКОНИ–ИЗДАТ, С., 1995.
2. Виленский, М.Я., Лабиринты методологии, сп. «ТПФК», 1996, кн. 7
3. Колев, Й., Преходът към училищния живот в историята на педагогиката, Автореферат, С., 2000г.
4. Десев, Л. Речник по психология, “Булгарика”, С., 1999 г.
5. Философски речник, С, 1992

РЕЦЕНЗЕНТ: ПРОФ. Д.П.Н. РУСИ РУСЕВ

ABOUT THE NECESSITY OF METHODOLOGICAL KNOWLEDGE OF THE RESEARCHERS IN THE FIELD OF PHYSICAL EDUCATION & SPORTS

Prof. Kiril Kostov, Doctor of Pedagogic Sciences

“Neophyte Rilski” Southwest University, Blagoevgrad, phone: (+ 359 73) 899-622

E-mail: kzkostov@yahoo.com

Key words: research, scientific problem, topic, thesis, hypothesis, object, subject, contingent

The article treats some controversial questions related to the necessity of a more precise use of some major methodological characteristics of sports-pedagogical researches, as: **scientific problem, subject and object of research, aim and tasks, scientific issues and hypothesis, major operating concepts**, etc.

The status quo is put under critical analysis noting that in the recent 30 or 40 years of the development of the sport-pedagogical branch of scholarship there have been positive trends of development and scientific growth to that direction. But there are some scientific-methodological characteristics of researches implemented that still need explanation. In that regard in the sports-pedagogical researches it is necessary to reason in a more explicit and logically grounded manner the issues related mostly to working out and formulating a scientifically grounded conception, particularly in its methodological part.

The concept “object of research” is of a more general nature as compared to the concept “subject of research”. The subject is always more concrete and studies a particular aspect (aspects) of the object, i.e. “the subject of a research” should reflect in essence the “scientific nature of the object currently studied by the particular research”. It should be related to the object in such a manner as to always give a **new knowledge** of it and to be in a direct co-subordination of the object with the obligatory interrelation between them.